

Wtorek, 7 września 2010 r.

20. podkreśla, że zarówno UE, jak i Szwajcaria mają swój interes w poprawie jednolitości stosowania umowy o swobodnym przepływie osób oraz w szybszym uspoźnieniu przepisów szwajcarskich i unijnych dotyczących rynku wewnętrznego, gdyż zapewni to podmiotom gospodarczym obu stron bardziej przejrzyste i przewidywalne warunki;
21. z zadowoleniem przyjmuje będącą wynikiem woli samych władz szwajcarskich tendencję do uwzględniania orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE, które zostało przekazane po podpisaniu umowy o swobodnym przepływie osób; z zadowoleniem przyjmuje niedawne przyjęcie szwajcarskich przepisów uwzględniających sprawę likieru Cassis de Dijon;
22. zachęca Komisję i Szwajcarię do osiągnięcia szybkiego porozumienia w ramach trwających negocjacji w sprawie umów dwustronnych, w tym w sprawie umowy dotyczącej bezpieczeństwa żywności; wzywa Komisję i Szwajcarię do sformułowania tych i przyszłych umów w sposób jak najbardziej jednoznaczny i perspektywiczny, aby od początku ograniczyć możliwości niejednolitego ich stosowania;
23. nawołuje Komisję i Szwajcarię do rozpatrzenia możliwości opracowania mechanizmu szybszego dostosowania umowy o swobodnym przepływie osób do zmian w acquis odnoszących się do obszarów objętych zakresem tej umowy;
24. nawołuje Komisję i Szwajcarię do rychłego zbadania możliwości znalezienia horyzontalnych rozwiązań niektórych kwestii instytucjonalnych, aby zmniejszyć fragmentaryzację procesu podejmowania decyzji i poprawić jego przejrzystość, aby zwiększyć przepływ informacji między wspólnymi komitetami oraz przeanalizować wprowadzenie skutecznego mechanizmu rozstrzygania sporów;
25. nawołuje do poprawy komunikacji między Parlamentem Europejskim a Szwajcarią oraz do większego zaangażowania przedstawicieli tego kraju w prace Parlamentu Europejskiego i jego organów;
26. zwraca uwagę, że w świetle nowych wyzwań w obecnych i planowanych negocjacjach w sprawie kilku obszarów polityki, m.in. ochrony konsumentów, istnieje potrzeba przedyskutowania możliwości wyjścia poza istniejące ramy instytucjonalne i ostatecznego zawarcia kompleksowego porozumienia dwustronnego z obopólną korzyścią dla Szwajcarii oraz UE;
- *
- * *
27. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.

Sprawiedliwe wynagrodzenie dla rolników: poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie

P7_TA(2010)0302

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 września 2010 r. w sprawie sprawiedliwego wynagrodzenia dla rolników: poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie (2009/2237(INI))

(2011/C 308 E/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie”(COM(2009)0591) oraz różne dokumenty robocze dołączone do niego w formie załączników,
- uwzględniając ostateczne zalecenia grupy wysokiego szczebla ds. konkurencyjności branży rolno-spożywczej z dnia 17 marca 2009⁽¹⁾,

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/food/files/high_level_group_2008/documents_hlg/final_recommendations_hlg_17_03_09_en.pdf

Wtorek, 7 września 2010 r.

- uwzględniając rezolucję z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie cen żywności w Europie ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoje oświadczenie z dnia 19 lutego 2008 r. w sprawie zbadania przypadków nadużywania władzy przez duże supermarkety prowadzące działalność w Unii Europejskiej oraz przeciwdziałania im ⁽²⁾,
 - uwzględniając konkluzje w sprawie poprawy funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie ⁽³⁾ przyjęte przez Radę w dniu 29 marca 2010 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie pt. Działalność rolnicza a prawo do żywności, przygotowane przez specjalnego sprawozdawcę Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. dostępu do żywności,
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz opinie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A7-0225/2010),
- A. mając na uwadze, że obserwowane ostatnio wahania cen żywności i towarów zwiększyły obawy związane z funkcjonowaniem europejskiego i światowego łańcucha dostaw żywności,
- B. mając na uwadze, że pomimo, iż ceny żywności rosły o 3,3 % rocznie od 1996 r., a ceny uzyskiwane przez rolników wzrosły jedynie o 2,1 %, podczas gdy koszty operacyjne wzrosły o 3,6 %, co dowodzi, że łańcuch dostaw żywności nie funkcjonuje właściwie,
- C. mając na uwadze, że w swoim komunikacie Komisja przyznaje, iż „[z]miany te są powodem znacznych trudności, jakich doświadczają producenci rolni, i oznaczają, że konsumenci nie są sprawiedliwie traktowani” ⁽⁴⁾,
- D. mając na uwadze, że ceny dla konsumenta końcowego przeciętnie utrzymywały się na stałym poziomie, a nawet wzrosły pomimo gwałtownego spadku cen produktów rolnych w 2008 r.,
- E. mając na uwadze, że zrównoważone stosunki handlowe nie tylko poprawią funkcjonowanie łańcucha dostaw żywności, ale i przyniosą korzyści rolnikom,
- F. mając na uwadze, że obecne szerzenie się nieuczciwych praktyk handlowych negatywnie wpływa na możliwości inwestowania i wprowadzania innowacji przez rolników (w szczególności w zakresie ekotechnologii, łagodzenia zmiany klimatu i odnawialnych źródeł energii, podczas gdy rolnicy muszą spełniać wysokie normy środowiskowe, a wymogi te zostaną dodatkowo zaostrzone w WPR po roku 2013),
- G. mając na uwadze, że udział rolnej wartości dodanej w UE-25 uzyskiwanej w łańcuchu dostaw żywności spadł z 31 % w 1995 r. do 24 % w 2005 r. oraz że wstępne dane z kolejnych lat wskazują na dalszy spadek należnego rolnikom udziału, przy stałym wzroście zysków przetwórców, sprzedawców hurtowych i detalicznych oraz podmiotów gospodarczych spoza łańcucha dostaw żywności,
- H. mając na uwadze, że dochody przeciętnego rolnika zmniejszyły się o ponad 12 % w UE-27 w 2009 r., co oznacza, że rolnicy nie mogą już uzyskać godziwego wynagrodzenia za pracę, oraz mając na uwadze, że pomimo to rolnicy i przemysł rolno-spożywczy nadal muszą produkować artykuły żywnościowe spełniające nadzwyczaj wymagające normy jakości po cenach przystępnych dla konsumentów, zgodnie z celami określonymi w WPR,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0191.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0054.

⁽³⁾ Dokument Rady 8099/10.

⁽⁴⁾ Wstęp do COM(2009)0591

Wtorek, 7 września 2010 r.

- I. mając na uwadze, że łańcuch dostaw żywności obejmuje rolników, spółdzielnie rolnicze, organizacje producentów, przetwórców spożywczych, hurtowników i sprzedawców detalicznych, sieci supermarketów, gastronomię, restauracje oraz bezpośrednią produkcję na własne potrzeby, produkcję prywatną i konsumentów, a także podmioty gospodarcze spoza łańcucha dostaw żywności, takie jak przedsiębiorstwa komunikacji i promocji, dostawców usług transportowych i logistycznych, energii i innych usług, opakowań, środków technicznych, dodatków, technologii i usług konsultacyjnych; mając na uwadze, że aby poprawić trwałość łańcucha dostaw żywności, należy uwzględnić jego kompleksowy charakter i wysokie zróżnicowanie,
 - J. mając na uwadze, że w swoim komunikacie Komisja wskazuje na poważne problemy, takie jak nadużywanie przez nabywców pozycji dominującej, nieuczciwe praktyki w zakresie zawierania umów, takie jak opóźnianie płatności, jednostronne zmiany w umowach, wymaganie zaliczek za dostęp do negocjacji, ograniczenia w dostępie do rynku, brak informacji nt. kształtowania się cen oraz rozkład marż zysku w całym łańcuchu żywnościowym, ściśle powiązane ze zwiększoną koncentracją w sektorze producentów, hurtowników i detalistów,
 - K. mając na uwadze, że Komisja w komunikacie z dnia 28 października 2009 r. zaleca popieranie i ułatwianie restrukturyzacji i konsolidacji sektora rolniczego przez zachęcanie do tworzenia dobrowolnych organizacji producentów rolnych,
 - L. mając na uwadze, że globalizacja i procesy koncentracji, zwłaszcza na szczeblu handlu detalicznego, doprowadziły do powstania nierównowagi pomiędzy poszczególnymi podmiotami łańcucha dostaw żywności, a obecna rzeczywistość to istnienie jedynie bardzo ograniczonej liczby potężnych detalistów, którzy negocjują bezpośrednio lub pośrednio z 13,4 mln rolników oraz 310 000 przedsiębiorstw rolnych w obrębie Unii,
 - M. mając na uwadze, że nadmierna koncentracja powoduje straty, jeżeli chodzi o różnorodność produkcji, dziedzictwo kulturowe, małe sklepy, miejsca pracy i źródła dochodu,
 - N. mając na uwadze, że zdaniem Komisji nierówność warunków umownych wynikająca z nierównej siły przetargowej wpływa negatywnie na konkurencyjność łańcucha dostaw żywności, ponieważ mniejsze, lecz prężne podmioty mogą być zmuszone do prowadzenia działalności w warunkach niższej rentowności, co ogranicza ich możliwości inwestowania w poprawę jakości produktów i innowacyjne procesy produkcji oraz zmniejsza bodźce do takich inwestycji,
 - O. mając na uwadze, że produkty spożywcze są przedmiotem swobodnego obrotu na rynku wewnętrznym, a wynik negocjacji cenowych pomiędzy producentami (organizacjami), przetwórcami, handlowcami i detalistami jest często zależny od wahań cenowych na rynku światowym,
 - P. mając na uwadze, że ogromna różnica w liczbie i sile ekonomicznej pomiędzy rolnikami i detalistami jest jasnym wskaźnikiem braku równowagi w łańcuchu dostaw żywności oraz że w celu przywrócenia równowagi w zakresie liczb konieczne jest promowanie rozwoju organizacji gospodarczych rolników; mając na uwadze, że główną rolę odgrywają spółdzielnie dzięki zwiększaniu swojego wpływu i potencjału negocjacyjnego,
 - Q. mając na uwadze, że Unia Europejska włączona jest w światowy system handlu i powiązana z nim umowami,
 - R. mając na uwadze, że Unia Europejska jest największym na świecie importerem i eksporterem produktów rolnych oraz mając na uwadze, że przywóz produktów rolnych do UE wzrósł w 2008 r. o około 10 % do kwoty 986 miliardów euro, natomiast wywóz zwiększył się o prawie 11 % do 752 miliardów euro,
 - S. mając na uwadze, że Unia Europejska w ramach swojej polityki pomocy rozwojowej poczyniła już bardzo wiele ustępstw, a umowy dwustronne nie powinny być zawierane w stroniczy sposób ze szkodą dla europejskiego rolnictwa,
1. z zadowoleniem odnosi się do komunikatu Komisji Europejskiej z dnia 28 października 2009 r. zatytułowanego „Poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie” (COM(2009)0591), który uznaje istnienie znaczącego braku równowagi sił między poszczególnymi podmiotami, ale uważa środki zaproponowane we wspomnianym komunikacie za niedostateczne, aby stawić czoła temu problemowi;

Wtorek, 7 września 2010 r.

2. wzywa Komisję i państwa członkowskie do natychmiastowego zajęcia się problemami nieuczciwego podziału zysków w ramach łańcucha dostaw żywności, szczególnie w zakresie odpowiedniego wynagrodzenia rolników; stwierdza, że w celu stymulowania zrównoważonych i zgodnych z zasadami etyki systemów produkcji rolnicy muszą otrzymywać rekompensatę za poczynione inwestycje i zobowiązania podjęte w tych obszarach; podkreśla, że należy zainicjować stosunki polegające na współpracy, a nie stosowaniu siły;

3. stwierdza, że wszystkie cele dotyczące rolnictwa określone w traktatach rzymskich (zwiększenie wydajności, wystarczające zaopatrzenie w żywność, rozsądne ceny konsumpcyjne, stabilizacja rynków) zostały osiągnięte z wyjątkiem zapewnienia odpowiednich dochodów w rolnictwie; wzywa w związku z tym Komisję do stosownego uwzględnienia tego faktu we wszystkich projektach budżetu;

4. uznaje konieczność istnienia stabilnego, pewnego i opłacalnego sektora przetwórstwa jako jednego z decydujących czynników w łańcuchu żywnościowym; uważa jednak również, że w skład łańcucha żywnościowego wchodzi wiele podmiotów – rolnicy, przetwórcy, producenci, dostawcy i sprzedawcy detaliczni – z których każdy wnosi wartość dodaną, ale jednocześnie wymaga pewnego poziomu bezpieczeństwa;

Przejrzystość cen

5. wzywa Komisję Europejską do poprawy europejskiego narzędzia monitorowania cen żywności, aby stało się ono bardziej przyjazne dla użytkownika, poprzez włączenie wielojęzycznego interfejsu zawierającego większą liczbę produktów spożywczych i poprzez zapewnienie lepszych możliwości porównywania cen na każdym etapie łańcucha dostaw żywności w poszczególnych państwach członkowskich i pomiędzy nimi, tak by zaspokoić potrzeby konsumentów i rolników w zakresie bardziej przejrzystego kształtowania cen;

6. ubolewa z powodu uchylania się Komisji Europejskiej od przeprowadzenia analizy rozkładu marż zysku w całym łańcuchu żywnościowym, jak uzgodniono to w procedurze budżetowej na 2009 r.;

7. wskazuje, że niejednakowa przejrzystość działalności gospodarczej gospodarstw rolnych i podmiotów występujących przed i po nich w łańcuchu żywnościowym może wywierać negatywny wpływ na pozycję przetargową rolników i grup producentów;

8. wzywa Komisję do szybkiego przeprowadzenia projektu pilotażowego w zakresie europejskiego systemu monitorowania cen i marż produktów rolnych – i do uzupełnienia go o dane dotyczące cen, marż i ilości – na który Parlament i Rada przewidziały w budżecie na 2010 r. kwotę 1,5 miliona euro;

9. wzywa Komisję do utrzymania grupy wysokiego szczebla ds. łańcucha dostaw żywności jako stałego forum dyskusyjnego, ponieważ okazała się ona być znaczącym instrumentem identyfikacji problemów, formułowania zaleceń i przyjmowania strategii w celu uzdrowienia obecnej niezrównoważonej sytuacji;

10. wzywa Komisję do przedstawienia wniosku wprowadzającego w stosunku do czołowych europejskich handlowców, przetwórców, hurtowników i detalistów obowiązek sporządzania rocznych sprawozdań dotyczące ich udziału w rynku kluczowych produktów spożywczych (uwzględniając dane dotyczące marek własnych) oraz dotyczące miesięcznej wysokości sprzedaży, tak by umożliwić wszystkim partnerom na rynku ocenę tendencji w zakresie popytu, podaży i rozwoju cen w łańcuchu dostaw żywności;

11. zauważa, że w niektórych krajach przemysł przetwórstwa spożywczego ma najwyższe marże w łańcuchu żywnościowym, co potwierdza również Komisja; apeluje zatem o szczególne obserwowanie branży przetwórstwa oraz o podjęcie próby zagwarantowania przejrzystości cen;

12. uważa, że konieczne jest zwiększenie przejrzystości rynku i informacji dostarczanych konsumentom, co stanowi zasadniczy warunek uwypuklenia tożsamości produktów, zapewnienia różnorodności artykułów rolnych i rolno-spożywczych, które są wyrazem historii i kultury licznych regionów i odzwierciedlają „wyróżniający” charakter rolnictwa w poszczególnych państwach członkowskich;

13. wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny skutków korzyści, jakie przynoszą lepsze ramy prawne w zakresie własnych znaków jakości i znaków handlowych sprzedawców detalicznych z myślą o ograniczeniu ich liczby i zapewnieniu konsumentom większej przejrzystości, a także zwiększeniu dostępu producentów do rynku;

Wtorek, 7 września 2010 r.

14. podkreśla potrzebę promowania podnoszenia wartości dodanej produkcji żywności w Europie i wdrażania kampanii informacyjnych mających przybliżyć konsumentom wysiłki podejmowane przez rolników i stosowny przemysł w zakresie środowiska naturalnego, bezpieczeństwa żywności i dobrostanu zwierząt;

Konkurencja

15. wzywa krajowe i europejskie organy ds. konkurencji oraz inne organy regulacyjne zajmujące się produkcją i handlem do zdecydowanego podjęcia kwestii dominującej pozycji i znacznego udziału w rynku podmiotów handlowych z sektora agrobiznesu, dostawców czynników produkcji, przetwórców i detalistów biorących udział w łańcuchu dostaw żywności; nawołuje te organy do podjęcia działań przeciwko nadużyciom w zakresie nabywania produktów ze strony wszystkich podmiotów, które to praktyki sprawiają, że pozycja przetargowa rolników jest bardzo osłabiona;

16. wzywa Komisję do stworzenia nowej zależności między zasadami konkurencji a WPR w celu dostarczenia rolnikom i ich organizacjom międzybranżowym narzędzi umożliwiających poprawę ich możliwości negocjacji;

17. wzywa Komisję do zbadania konsekwencji znacznego opanowania rynku przez jednego detalistę lub niewielką liczbę detalistów w danym państwie członkowskim; domaga się, aby Komisja rozważyła możliwość wprowadzenia środków naprawczych – z korzyścią dla producentów i konsumentów – w przypadkach gdy praktyka detalisty lub udział w rynku może mieć skutek antykonkurencyjny;

18. wzywa Komisję do przedstawienia Parlamentowi do końca 2010 r. sprawozdania zawierającego dane nt. nadużywania pozycji nabywców w UE, niekonkurencyjnego postępowania i nieuczciwych praktyk w zakresie zawierania umów w całym łańcuchu dostaw żywności od sektora czynników produkcji po konsumenta oraz proponującego sposób reagowania na te problemy;

19. zachęca państwa członkowskie, by w stosownych przypadkach poszerzyły zakres działań krajowych organów ochrony konkurencji, wprowadzając proste mechanizmy w celu zebrania dowodów na istnienie zakłóceń konkurencji spowodowanych nieuczciwymi praktykami umownymi;

20. uważa, że istnieje potrzeba zakazu sprzedawania poniżej ceny zakupu na szczeblu unijnym;

21. wzywa Komisję do wszczęcia badania całego sektora, na każdym etapie łańcucha dostaw żywności, aby określić stopień nadużywania pozycji nabywców w sektorze; zwraca uwagę, że badanie konkurencji w sektorze farmaceutycznym w 2009 r. zakończyło się sukcesem;

22. wzywa Komisję do dokonania przeglądu kryteriów stosowanych obecnie do oceny zachowań antykonkurencyjnych (wskaźnik Herfindahla); wskaźnik ten, użyteczny przy ocenie ryzyka powstania monopolu, nie jest w stanie pokazać rzeczywistego wymiaru praktyk antykonkurencyjnych w rodzaju zmów czy oligopolu, jak wydaje się to mieć miejsce, przynajmniej częściowo, w przypadku dużych sieci handlu detalicznego;

23. nawołuje Komisję do zapewnienia bardziej ukierunkowanego stosowania zasad konkurencji w łańcuchu dostaw żywności i rozważenia przedstawienia Parlamentowi i Radzie wniosków legislacyjnych w tym zakresie, tak by skutecznie ograniczyć możliwość zdobycia pozycji dominującej na rynku w obrębie sektorów dostarczających czynniki produkcji, przemysłu przetwórstwa spożywczego oraz sektora handlu detalicznego i wzmocnić siłę przetargową rolników, umożliwiając im podjęcie skoordynowanych działań przeciwko podmiotom dominującym poprzez stworzenie skutecznie działających organizacji, zrzeszających producentów, organizacji sektorowych i MŚP;

24. uważa, że rozporządzenie (WE) nr 1234/2007 w sprawie wspólnej organizacji rynków (WOR) musi zostać pilnie zmienione w celu wzmocnienia takich organizacji oraz że należy zwiększyć zakres stosowania tego rozporządzenia w celu włączenia zrównoważonych praktyk produkcji jako warunku uzyskania zwolnienia, o którym mowa w art. 101 TFUE;

25. uważa, że na poziomie UE wymagany jest pewien stopień koordynacji i harmonizacji środków krajowych wymierzonych w nieuczciwe praktyki handlowe;

Wtorek, 7 września 2010 r.

26. wzywa Komisję do zapewnienia różnorodności norm dla produktów bardzo charakterystycznych dla danego regionu i odróżniających się od produktów standardowych swoim szczególnym, odrębnym, lokalnym lub regionalnym charakterem;

27. wzywa Komisję do przedstawienia środków zapewniających zachowanie różnorodnych aspektów związanych z kontekstem żywieniowym, środowiskowym i zdrowotnym oraz gwarantujących, że różnorodności tej będą odpowiadać stosowne ceny; konkurencja powinna zasadniczo rozwijać się w oparciu o różnorodne i możliwe do odpowiedniego pomiaru aspekty jakościowe;

Nadużywanie pozycji nabywcy i nadużycia przy zawieraniu umów

28. nawołuje Komisję do dopilnowania, by prawo konkurencji UE nie było obchodzone w wyniku nadużycia pozycji nabywcy w łańcuchu żywności (bez wystąpienia zakłóceń), co zdarza się często w formie opóźnień w spłacie należności rolnikom lub małym producentom, zmiany warunków dokonywanych po podpisaniu umowy, wymuszania upustów, odsprzedawania ze stratą, wymagań ilościowych i nieuzasadnionych opłat za umieszczenie towarów na eksponowanych miejscach w sklepie, oraz do przedstawienia w razie konieczności odpowiednich wniosków ustawodawczych;

29. w ramach prowadzonego obecnie przeglądu dyrektywy 2000/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych domaga się w szczególności skrócenia do maksymalnie 30 dni terminów płatności w łańcuchu dostaw żywności dla wszystkich produktów spożywczych i w mniejszym stopniu do produktów łatwo psujących się (należy rozważyć odstępstwa dla organizacji i spółdzielni producentów);

30. nalega, by Komisja zaproponowała rozszerzenie zakresu stosowania europejskiego prawa konkurencji poza obecne wąskie ukierunkowanie na dobrobyt konsumenta i kwestie niskich cen żywności;

31. wzywa Komisję do zbadania, czy postulowane przez poszczególne sieci handlowe wymogi – wykraczające poza przepisy prawa – dotyczące metod uprawy owoców i warzyw oraz pozostałości w nich środków ochrony roślin są w stanie ograniczyć wolny handel i w sposób nieuzasadniony wzmocnić pozycję handlu w łańcuchu dostaw żywności;

32. domaga się sporządzenia spisu nadużyć rynkowych, takich jak sprzedaż poniżej kosztów lub prowizje od sprzedaży, i ich wyraźnego zakazania przez UE; wzywa do ustalenia publicznej listy piętnującej przedsiębiorstwa naruszające prawo i wprowadzenia systemu sankcji;

33. nawołuje Komisję do przeanalizowania, czy i w jakim stopniu nieprawidłowe wykorzystanie marek własnych (produktów oznaczonych własną marką) oraz praktyki porozumień o wspólnych zakupach zawieranych przez sieci supermarketów prowadzą do nieuczciwej konkurencji, nacisków na producentów rolnych i systematycznego obniżania cen producentów; podkreśla, że nieprawidłowe korzystanie z marek własnych ma szkodliwy wpływ na zdolność producentów -szczególnie tych drobnych - do innowacji; nalega, by Komisja podjęła działania w tym zakresie, tak by grupy rolników i producentów były sprawiedliwie traktowane w procesie kształtowania cen;

34. stoi na stanowisku, że zalecenia Komisji zmierzające do poprawy pionowej integracji sektora spożywczego nie zawsze odzwierciedlają potrzebę zrównoważenia siły przetargowej rolników, dystrybutorów i branży spożywczej oraz że strategiom tym powinny w związku z tym towarzyszyć środki zmierzające do wypełniania nadużyć;

35. ostrzega, że kontraktacja narzucona przez kupujących, integracja pionowa i kontrakty terminowe typu futures, które odgrywają coraz ważniejszą rolę, mogą osłabić konkurencję i pozycję przetargową rolników wzywa w związku z tym Komisję do zbadania skutków ustaleń umownych tego typu i w razie konieczności do podjęcia właściwych działań;

Wtorek, 7 września 2010 r.

36. wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania należytego zawierania umów między wszystkimi podmiotami łańcucha dostaw żywności w oparciu o warunki wynegocjowane z organizacjami rolników i producentów, w tym organizacjami sektorowymi i międzybranżowymi, tak by poprawić zrównoważoną działalność rolniczą, zagwarantować najwyższą jakość produktów, które umożliwiłyby uzyskanie niższych cen zakupu czynników produkcji oraz uczciwe ceny i umożliwić stworzenie łatwo dostępnego systemu ochrony przed naruszeniem warunków umów przez nabywców; uważa, że standardowe umowy byłyby użytecznym narzędziem, a ich stosowanie mogłoby być w niektórych sektorach obowiązkowe; popiera wymianę najlepszych rozwiązań między państwami członkowskimi w zakresie powiadamiania o praktykach umownych, w tym dostarczania informacji Komisji;

37. oczekuje i zachęca do ustanowienia rzecznika dla sektora handlu detalicznego żywnością oraz innych mechanizmów służących zapewnieniu zgodności z ustaleniami umownymi; wzywa Komisję Europejską do przeanalizowania doświadczeń państw członkowskich w tym zakresie w celu ustanowienia ogólnounijnego urzędu rzecznika ds. detalicznego handlu żywnością, którego zadaniem byłoby zapewnienie stosowania kodeksów postępowania i najlepszych praktyk oraz umów w transakcjach między podmiotami z różnych państw członkowskich;

38. wzywa Komisję do wykrywania nieuczciwych praktyk pobierania opłat za umieszczenie towarów na eksponowanych miejscach w sklepie i innych opłat za wprowadzanie produktów na rynek oraz do zbadania ich pod względem zgodności z prawem konkurencji; wzywa Komisję do przedstawienia propozycji jednolitych przepisów dotyczących stosowania opłat za umieszczenie towarów na eksponowanych miejscach w sklepie i opłat za wprowadzanie produktów na rynek, a w szczególności do podjęcia działań przeciw narzucaniu przez handel zbyt wygórowanych opłat;

39. jest przekonany, że Komisja musi poprzeć kampanię informacyjną na szeroką skalę, przeprowadzoną na szczeblu europejskim w celu podniesienia świadomości rolników na temat ich praw, nadużyć, których mogą być przedmiotem, a także oddanych im do dyspozycji środków służących zgłaszaniu nadużyć;

Spekulacja

40. wzywa Unię Europejską do nalegania na utworzenie niezależnej światowej agencji regulacji ustanawiającej zasady w zakresie kontraktów terminowych typu futures na towary oraz opcji i wdrażającej surowe środki regulacyjne przeciwko światowej spekulacji produktami spożywczymi;

41. aby zwiększyć orientację rynkową, zwraca się o podjęcie środków przeciwdziałania skrajnej niestabilności, jaka na nim panuje, gdyż niektóre podmioty łańcucha żywnościowego wydają się odnosić z niej korzyści, zaś inne są widocznie poszkodowane; nawołuje Komisję do przedstawienia aktów prawnych tworzących instrumenty ograniczające wahania cen, w celu ograniczenia niestabilnej sytuacji, w jakiej znajdują się producenci;

42. wzywa Komisję do wzmocnienia uprawnień europejskich organów ds. europejskiej giełdy towarowej, tak by zapobiegać spekulacji produktami spożywczymi oraz pracować na rzecz wdrożenia odpowiednich środków UE zapobiegających spekulacji produktami nierolnymi wpływającej na kontrakty terminowe typu futures w rolnictwie;

43. wzywa Komisję do poprawy nadzoru i ogólnej przejrzystości rynków instrumentów pochodnych na towary rolne, a także do zwiększenia przejrzystości transakcji pozagiełdowych w kontekście nadchodzącego przeglądu dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych i innych odnośnych aktów prawnych;

Samoregulacja

44. wzywa Radę do dalszego zachęcania do podejmowania inicjatyw w zakresie samoregulacji oraz do tworzenia funduszy ubezpieczeń wzajemnych mających na celu przeciwdziałanie się ryzyku gospodarczemu, tak by wzmocnić siłę przetargową rolników, zwłaszcza przez wspieranie organizacji producentów, organizacji gospodarczych, sektorowych i spółdzielni rolników;

45. zachęca państwa członkowskie do opracowania kodeksów praktyk handlowych w ramach łańcucha dostaw żywności, obejmujących mechanizmy składania skarg i system kar w przypadku stosowania nieuczciwych praktyk; nawołuje Komisję do przedstawienia propozycji wspólnego kodeksu, który byłby stosowany w całej UE, w celu przywrócenia równowagi w relacjach w ramach łańcucha dostaw żywności; wzywa Komisję do przedstawienia propozycji stosowania ogólnounijnego mechanizmu monitorowania relacji między detalistami zajmującymi dominującą pozycję na rynku a ich dostawcami za pośrednictwem wyspecjalizowanych organów w państwach członkowskich;

Wtorek, 7 września 2010 r.

46. uważa, że konieczne jest wspieranie ściślejszej integracji różnych połączeń łańcucha w kontekście organizacji międzybranżowych, a także sporządzenie dobrowolnych standardowych umów z możliwością wymagania przez państwa członkowskie – w pewnych przypadkach, a zwłaszcza w przypadku artykułów łatwo psujących się – przekształcenia ich w umowy obowiązkowe;

Trwały system dostaw żywności, jakość żywności

47. z ubolewaniem przyjmuje fakt, że w swoim komunikacie Komisja nie kładzie większego nacisku na znaczenie rolnictwa w gospodarczym łańcuchu wartości w obszarze dostaw żywności i przemysłu spożywczego; podkreśla korelację pomiędzy niskimi cenami wyjściowymi rolników i strukturalnymi nadwyżkami produkcji oraz ich konsekwencjami dla trwałego rozwoju, dobrostanu zwierząt, innowacji w rolnictwie i zatrudnienia w regionach o niekorzystnych warunkach gospodarowania;

48. wzywa Komisję do zaproponowania przyjęcia instrumentów wsparcia i promocji sektorów łańcucha dostaw żywności zarządzanych przez rolników, krótkich łańcuchów dostaw oraz rynków zarządzanych bezpośrednio przez rolników (farmers markets) w celu nawiązania bezpośredniego kontaktu z konsumentami i umożliwienia rolnikom uzyskania sprawiedliwszej części końcowej ceny sprzedaży przez zmniejszenie liczby pośredników i etapów przejściowych;

49. wzywa Komisję, aby w swoich działaniach zwracała szczególną uwagę na sytuację w krajach rozwijających się oraz aby nie narażała na szwank zdolności tych krajów trzecich do samozaopatrzenia w żywność;

50. wzywa Komisję do dostosowania norm UE w zakresie higieny w odniesieniu do sprzedaży lokalnej i na odległość oraz w zakresie okresu przechowywania produktów, by zdecentralizować i uprościć proces certyfikacji oraz systemy kontrolne i do promowania bezpośrednich relacji pomiędzy producentami i konsumentami oraz krótkich łańcuchów dostaw;

51. wskazuje na znaczenie i konieczność opracowania solidnych przepisów dotyczących jakości produktów rolnych; przypomina w związku z tym rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie polityki jakości produktów spożywczych i wskazuje na konieczność bezwzględnego spełniania wszystkich norm jakości i produkcji przez produkty importowane, żeby uniknąć nieuczciwej konkurencji wobec produktów europejskich;

52. przypomina, że stałość dochodów rolników wpływa na ich zdolność do inwestowania w zielone technologie, w łagodzenie skutków zmian klimatu i odnawialne źródła energii oraz w środki ochrony środowiska naturalnego na rzecz zrównoważonego rolnictwa, a także iż rolnicy muszą spełniać wysokie standardy środowiskowe;

53. uważa, że poprawa organizacji łańcucha dostaw żywności i jego dalsza racjonalizacja są niezbędne w celu ograniczenia wpływu transportu żywności na środowisko (odległość, jaką żywność musi pokonać od producenta do konsumenta) i promowania sprzedaży lokalnych produktów żywnościowych;

54. podkreśla, że inwestowanie w systemy przechowywania i pakowania produktów rolnych mogłoby znacząco przyczynić się do zapewnienia sprawiedliwych cen tych produktów;

55. podkreśla konieczność zapewnienia zrównoważonego rozwoju gospodarki obszarów wiejskich przez zachęcanie do przetwarzania produktów rolnych w gospodarstwach, a także do działalności pozarolniczej w celu zwiększenia liczby miejsc pracy i uzyskania dodatkowego dochodu;

56. wzywa Komisję do wspierania lokalnych i regionalnych inicjatyw w zakresie wprowadzania na rynek produktów spożywczych i nieobciążania ich nadmiernymi wymogami prawnymi i biurokratycznymi, ponieważ inicjatywy te wnoszą ważny wkład w tworzenie wartości dodanej gospodarstw rolnych;

Wtorek, 7 września 2010 r.

Produkcja na własne potrzeby, gastronomia, odpady spożywcze

57. wzywa Komisję, aby w trakcie wprowadzania zmian do norm UE odpowiednio uwzględniła producentów żywności na szczeblach lokalnych, takich jak jednostki produkujące na własne potrzeby;
58. wzywa Komisję do dokonania oceny możliwych zmian w przepisach dotyczących przetargów publicznych na usługi gastronomiczne, tak by poprawić zrównoważoną działalność rolniczą i dobrostan zwierząt, rozwijać produkcję żywności sezonowej;
59. uważa, że zamówienia publiczne – zwłaszcza w kontekście specjalnych programów dotyczących przetworów mlecznych, owoców i warzyw, wdrażanych w szkołach – powinny gwarantować dostęp drobnym producentom lokalnym i grupowaniom producentów lokalnych;
60. uważa, że należy podjąć środki zachęcające do powstawania rynków rolnych zarządzanych bezpośrednio przez rolników, do tworzenia przestrzeni handlowych umożliwiających producentom bezpośrednie oferowanie swoich produktów konsumentom oraz do wprowadzania programów sprzyjających sprzedaży produktów na rynkach lokalnych;
61. wzywa Komisję do podjęcia działań zmierzających do ograniczania marnotrawienia żywności w ramach łańcucha jej dostaw, które w większości państw członkowskich obejmuje do 30 % produkowanej żywności, oraz do zorganizowania kampanii uświadamiającej ogromne znaczenie żywności;
62. wskazuje na konieczność rozwijania programów żywnościowych dla potrzebujących ich obywateli europejskich, jak np. najubożsi, osoby starsze i młodzież;

*

* *

63. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

Finansowanie i funkcjonowanie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji

P7_TA(2010)0303

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 września 2010 r. w sprawie finansowania i funkcjonowania Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (2010/2072(INI))

(2011/C 308 E/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami ⁽¹⁾ (porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 17 maja 2006 r.), w szczególności jego pkt 28,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1927/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji ⁽²⁾ (rozporządzenie ustanawiające EFG),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 546/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1927/2006 ustanawiające Europejski fundusz dostosowania do globalizacji ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 406 z 30.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 167 z 29.6.2009, s. 26.